

Alexithymia and Psychological Well-Being in Adolescent Girl Students with Psychosomatic Problems: Mediation of Loneliness

Nasrin Baghaei¹, Mohammad Reza Saffarian Toosi^{2*}, Gholam Reza Khoy Nezhad³, Gholam Reza Khadivi Rofugar⁴

¹PhD student of Counseling and Guidance, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

² Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

³ Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

⁴ Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

ARTICLE INFO

Article History

Received 04/06/2019

Revised: 11/09/2021

Accepted: 27/09/2021

Available online: 07/02/2022

Article Type

Research Article

Keywords

psychological well-being; alexithymia; loneliness; psychosomatic problems; female adolescent

Corresponding Author*

Mohammad Reza Saffarian Toosi PhD. in Educational, Department of Educational Science Faculty of Educational Sciences, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Elahiye, Corner of Mohammad Amini 23, Postal Code 9187147578
ORCID: 0000-0002-0866-7892

E-mail: saffarianreza1965@gmail.com

dor: <http://dorl.net/dor/20.1001.1.20081243.1399.15.1.3.4>

ABSTRACT

Research literature indicates that adolescence is a period of rapid biological, cognitive and social changes which affect adolescents' health and their psychological well-being. So the present study aimed to study the effect of mediation role of loneliness on alexithymia and psychological well-being in adolescent girls with psychosomatic problems. Among all high school female adolescents who in 2017-2018 were referred to Mashhad education district 2 school counseling centers with psychosomatic problems complaints, 103 adolescents were selected, on the basis of cluster sampling method and using the Psychosomatic Problems Scale for screening. Participants also responded to the following questionnaires: Psychological Well-being (Ryff), Alexithymia Scale (Trento), Fear of Negative Evaluation (Leary) and Sense of loneliness (Dehshiri et al). After the questionnaires were administered and the data was collected, data analysis was performed using descriptive and inferential (multivariate analysis and structural equation modeling) statistics using SPSS 24 and Smart PLS 2. Findings demonstrated that alexithymia significantly and negatively correlated with psychological well-being among female adolescent and loneliness partially mediated this relationship. Results of this study may be considered a reminder to Education officials of the importance of planning and providing appropriate educational and therapeutic packages in order to increase the psychological well-being of students, considering their feeling of loneliness and the problem of alexithymia so as to reduce students' psychosomatic problems.

Citation: Baghaei, N., Saffarian Toosi, M. R., Khoy Nezhad, G. H. R., and Khadivi Rofugar, G. H. R., (1399/2020). Alexithymia and Psychological Well-Being in Adolescent Girl Students with Psychosomatic Problems: Mediation of Loneliness. Contemporary Psychology, 15(1), 53-67.

Dor: <http://dorl.net/dor/20.1001.1.20081243.1399.15.1.3.4>

ناگویی هیجانی و بهزیستی روانشناختی در دانش آموزان نوجوان دختر با مشکلات روان تنی: نقش میانجی "نهایی"

نسرین بقائی^۱، محمدرضا صفاریان طوسی^{۲*}، غلامرضا خوی نژاد^۳، غلامرضا خدیبوی رفوگر^۴

^۱ دانشجوی دکتری مشاوره و راهنمایی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

^۲ استادیار گروه علوم تربیتی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

^۳ استادیار گروه علوم تربیتی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

^۴ استادیار گروه علوم تربیتی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

اطلاعات مقاله

دربافت: ۱۳۹۸/۰۳/۱۴

اصلاح نهایی: ۱۴۰۰/۰۶/۲۰

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۰۵

انتشار آنلاین: ۱۴۰۰/۱۱/۱۸

نوع مقاله

مقاله پژوهشی

کلیدواژه‌ها

بهزیستی روان‌شناختی؛ ناگویی هیجانی؛ احساس تنهایی؛ مشکلات روان‌تنی؛ نوجوانان دختر

نویسنده مسئول *

محمد رضا صفاریان طوسی درجه دکتری روانشناسی تربیتی گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، مشهد الهیه بلوار محمدیه نبش محمدیه ۲۳ پستی ۹۱۸۷۱۴۷۵۷۸

ارکید: 0000-0002-0866-7892

پست الکترونیکی: saffarianreza1965@gmail.com

ادبیات پژوهشی نشان می‌دهند که دوران نوجوانی با تغییرات سریع زیستی، شناختی و اجتماعی، همراه می‌باشد که مسائل مربوط به سلامت نوجوانان و بهزیستی روان‌شناختی آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی اثر میانجی‌گری احساس تنهایی بر رابطه ناگویی هیجانی با بهزیستی روانشناختی در دانش آموزان نوجوان دختر با مشکلات روان- تنی انجام شد. بدین ترتیب که از بین کلیه دانش آموزان دختر نوجوانی که در مقطع متوسطه دوره دوم در ناحیه ۲ آموزش پرورش شهر مشهد در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ مشغول به تحصیل بودند و به دفاتر مشاوره مدارس خود مراجعه کرده بودند به روش نمونه‌گیری خوشای ساده و سپس غربالگری با مقیاس شکایات روان- تنی (تاكاتا و ساكانا)، ۱۰۳ دانش آموز انتخاب شدند. سپس این گروه نمونه دیگر ابزارهای پژوهش یعنی مقیاس‌های بهزیستی روانشناختی (رف)، ناگویی هیجانی (تونتو)، تنهایی (دهشیبری و همکاران) را پاسخ دادند. بررسی داده‌ها از طریق تحلیل‌های چند متغیره و مدل‌بایی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی و با استفاده از نرم افزارهای SPSS24 و SmartPLS2 انجام شد. نتایج نشان داد که ناگویی هیجانی دارای رابطه منفی معنی‌داری با بهزیستی روان‌شناختی دختران نوجوان با مشکلات روان‌تنی بود و احساس تنهایی در این رابطه نقش میانجی‌گری جزئی داشت. نتایج پژوهش حاضر اهمیت برنامه‌ریزی و ارائه بسته‌های آموزشی و درمانی مناسب به منظور افزایش بهزیستی روان‌شناختی در راستای کاهش مشکلات روان‌تنی دانش آموزان را با مدنظر قرار دادن احساس تنهایی و مشکل ناگویی هیجانی دانش آموزان به مسئولین آموزش و پرورش يادآور می‌شود.

دارند و بدنیال خود آسیب‌های جدی و تجربیات نامطلوبی را برای فرد، بر

جای می‌گذارند (Sickel، Sickat و Naborz، ۲۰۱۹).

این در حالی است که مطالعات، حاکی از ارتباط بین تجربیات نامطلوب کودکی با بهزیستی روانشناختی^۵ می‌باشد (Mzli- جانسون،

مقدمه

حقوقان نوجوانی^۱ را به عنوان جاده‌ای رو به جوانی که پوشیده از خطرات بی وقهه است، تعریف نموده اند (Ledford، ۲۰۱۸)، بطوریکه حدود ۱۶٪ از بار جهانی اختلالات روانی^۲ به نوجوانان بین ۱۰ تا ۱۹ سال نسبت داده شده است (رحم و شیلد^۳، ۲۰۱۹). این اختلالات روانی شیوع جهانی

⁴ Rehm, & Shield

⁵ Sickel, Seacat, Nabors

⁶ Psychological well-being

¹ adolescence

² Ledford

³ Psychologicl disorders

رو به رشدی داشته و منجر به مشکلات بسیاری در حوزه سلامتی شده است (وثيق ترجمان و برجي^{۱۲}، ۲۰۲۰).

بر اساس پژوهش‌های انجام‌شده مشکلات روان‌تنی از عوامل تأثیرگذار بر بهزیستی روان‌شناختی است که برای درمان نیاز به مداخلات فیزیولوژیکی، روان‌شناختی و اجتماعی دارد (اسمیت^{۱۳}، ۲۰۲۱). مطالعات شبه، فیضی، افشار، حسن زاده کشتلی و ادبی (۲۰۱۶/۱۳۹۵) حاکی از ارتباط معنادار و مثبتی بین مشکلات روانی با دردهای روان‌تنی است. همچنین یزدان فر، منشئی آگاه، هریس، علی پور و نوربالا (۲۰۱۶/۱۳۹۵) نشان دادند میزان بهزیستی روان‌شناختی افراد دارای مشکلات روان‌تنی در مقایسه با افراد عادی پایین‌تر است.

از جمله مشکلاتی که هم با اختلالات روان‌شناختی (ناتالوسی، فاعدا، كالدرونی، کروتوی، وردیچیا و گایدیتی^{۱۴}، ۲۰۱۸) و هم بیماری های روان‌تنی (پانایوتو^{۱۵}، ۲۰۱۸) مرتبط می‌باشد، ناؤبی هیجانی^{۱۶} است. ناؤبی هیجانی یک ویژگی شخصیتی و روان‌شناختی است که افراد واجد آن قادر به شناسایی و بیان و توصیف احساسات و هیجانات خود نیستند (سیلوستری، چیروتوی، گیستینی و کاردونا، ۲۰۱۸). بر اساس یافته‌های آزمایشگاهی به نظر می‌رسد که ناؤبی هیجانی با نقص در فرایند پردازش شناختی، نظم جویی هیجانی و ضعف در آگاهی هیجانی (زماریولا، ولمنیکس، لامینت و کاملی^{۱۷}، ۲۰۱۸)، ضعف در تجسم هیجانی (اسکرپازا، الیسباتا لاداواس و لویجی کاتانتو^{۱۸}، ۲۰۱۸) و عمدتاً با سبک نظم جویی بازداری هیجانی همراه می‌باشد (پانایوتو، ۲۰۱۸).

از دیگر مولفه‌هایی که بر سلامت و بهزیستی افراد اثر منفی می‌گذارند، تنها‌ی^{۲۰} است (رونکا، تانیلا، راتیو و ساناری^{۲۱}، ۲۰۱۸). تنها‌ی، حالت هیجانی پیچیده‌ای است که با درک افراد از ارتباطات اجتماعی شان مرتبط است (نرسیسیان، هانا، ینوکیان، بلومنتال، نولانا و همکاران^{۲۲}، ۲۰۱۸). ایروکلی و پار^{۲۳} (۲۰۲۰)، تنها‌ی را عدم تعلق اجتماعی تعریف می‌کنند و خاطر نشان می‌سازند که ممکن

گاراس، وگتر، منذر، ویلیام و ایجدی^۱ (۲۰۱۹)، بهزیستی روان‌شناختی، مؤلفه‌ای که توان مبارزه و مقاومت علیه طیف وسیعی از تجربیات ناسازگارانه و مضر را به فرد می‌دهد (دنسن، تریبوینو، کنیون، اونو، پیپیر و دابسکا^۲، ۲۰۱۹).

این مؤلفه یعنی بهزیستی روان‌شناختی، یک مفهوم متعدد و چندبعدی است (زارعی و حقایقی، ۲۰۱۶/۱۳۹۵)، که با هیجانات، استرس، عاطفه، شادی، کامروسازی و رضایت از زندگی سروکار دارد (استارک، مسچیک، سینگلتون و اچتزوفر^۳، ۲۰۱۸) و شامل ارزیابی‌های شناختی و هیجانی افراد به لحاظ رضایت ادراک شده از زندگی، حضور احساسات مثبت و نبود احساسات منفی است (جو و جیتون^۴، ۲۰۱۹) که ارتباط نزدیکی نیز با امنیت روانی دارد (اصغری ابراهیم‌آباد و صالحی، ۲۰۱۸/۱۳۹۷).

بر همین اساس بهزیستس روان‌شناختی تعیین می‌کند که در طول زمان، تغییرات چگونه احساس شوند و بعد از شرایط و حوادث سخت زندگی، افراد چگونه به شرایط عادی احساسی برگردند (لارن، دنسن، تریبوینو، کنیون، اوно و همکاران^۵، ۲۰۱۸). کونووالزیک، مک‌کی، واکول^۶ (۲۰۱۸) در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که بهزیستی روان‌شناختی از اهمیت بسزایی برای عملکرد هیجانی، روانی و اجتماعی نوجوان، برخوردار می‌باشد (۲۰۱۸). همچنین کت تونگ، بیز و والکی^۷ (۲۰۲۰)، در پژوهش خود بر روی ۷۴۲ نوجوان نشان دادند که بهزیستی روان‌شناختی با مهارت و صلاحیت‌های مراقبت از خود در نوجوانان که در برنامه‌های مدارس می‌تواند مورد توجه قرار گیرند مرتبط می‌باشد.

از طرفی یکی از عواملی که تحت تأثیر بهزیستی روان‌شناختی و کیفیت زندگی افراد قرار می‌گیرد، مشکلات روان‌تنی^۸ است (آسايش و همکاران، ۲۰۱۷/۱۳۹۶). این مشکلات در بردازندۀ ساختار دسویهای از نشانه‌ها می‌باشند: از یکسو علائم بدنی^۹ و از سوی دیگر نشانه‌های روان‌شناختی^{۱۰} (لبیلی، آندری، لاپلاس، لنسین-درینی، گوربیل و بوتو^{۱۱}، ۲۰۱۸). این بیماری‌ها در سال‌های اخیر روند

¹³ Smith

¹⁴ Natalucci, Faedda, Calderoni, Cerutti Verdecchia, & Guidetti

¹⁵ Panayiotou

¹⁶ alxytimia

¹⁷ Silvestri, Chiarotti, Giustini & Cardona

¹⁸ Psychosomatic problems

¹⁹ Scarpazza, Lâdavas,& Cattaneo

²⁰ loneliness

²¹Rönkä, Taanila, Rautio, & Sunnari

²² Nersesian, Hana, Yenokyan, Blumenthal, Nolana, Hladeka, & Szanton

²³Ercole, & Parr

¹ Mosley-Johnson, Garacci, Wagner, Mendez, Williams, & Egede

² Dennen, Trevino, Kenyon, Ono, Pfeiffer, & Dobscha

³ Stark, Meschik, Singleton & Schützhofer

⁴ Cho & Jeon

⁵ Lauren, Dennen, Trevino, Kenyon, Ono, Pfeiffer, & Dobscha,

⁶ Konowalezyk, McKay, Well, & Cole

⁷ Cat Tuong, Beyers, & Valcke

⁸ Psychosomatic problems

⁹ physical

¹⁰ Psychological

¹¹ Lebailly, André, Laplace Lancien-Dereine Gourbil & Botbol

¹²Vasigh, Tarjoman, & Borji

متاسفانه علی الرغم نگرانی عمومی در مورد سلامت روان نوجوانان متاسفانه این مهم، اغلب بدون شناسایی و حمایت لازم باقی مانده است (سازمان بهداشت جهانی^۱، ۲۰۱۹). افون بر این مرور پژوهش های پیشین حاکی از خالی بودن خزانه پژوهشی درخصوص اثر گذاری تنهایی در رابطه بین ناگویی و بهزیستی روانشناختی به صورت نظام مند بوده است. ازین رو این مطالعه به منظور پر کردن این شکاف تحقیقاتی با هدف اثر میانجی گری احساس تنهایی بر رابطه ناگویی هیجانی با بهزیستی روانشناختی در داشت آموزان نوجوان دختر با مشکلات روان- تنی صورت پذیرفت تا به سؤالات زیر پاسخ دهد:

۱. آیا ناگویی هیجانی با بهزیستی روانشناختی نوجوانان دختر با مشکلات روان تنی رابطه دارد؟
۲. آیا احساس تنهایی در رابطه ناگویی هیجانی با بهزیستی روانشناختی نوجوانان دختر با مشکلات روان تنی اثر میانجی گری دارد؟

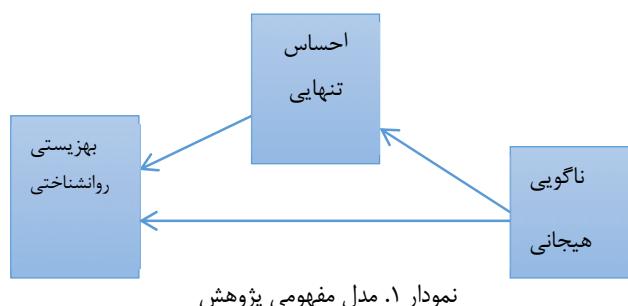
روش

پژوهش حاضر با هدف برخورداری از نتایج یافته ها برای پیش بینی، پیش گیری و حل مسائل موجود انجام گردید لذا از نظر هدف بنیادی است و از آنچاکه در این مطالعه تقویت مدل ساختاری مد نظر بوده است پژوهشی توصیفی - همبستگی می باشد که به صورت پیمایشی به اجرا درآمده است و در ان طرح مطالعه از نوع همبستگی بر پایه مدل یابی بود.

در مدل مفهومی پژوهش حاضر در نمودار ۱، متغیر ناگویی هیجانی به عنوان متغیر پیش بین/مستقل (برونزا)، متغیر احساس تنهایی در نقش متغیر میانجی و متغیر بهزیستی روانشناختی در نقش متغیر ملاک/وابسته (درونزا) در نظر گرفته شده است.

است افراد به لحاظ اجتماعی در انزوا باشند بدون آنکه احساس تنهایی کنند و بالعکس ممکن است دارای روابط کافی اجتماعی به لحاظ کمی باشند ولی باز هم احساس تنهایی کنند اگر برآورده شدن نیازهای اجتماعی چه از نظر کیفیت و چه از نظر کمیت، رضایت‌بخش نباشد، تنهایی رخ می‌دهد (رونکا و همکاران، ۲۰۱۸). مگال هیز و کالهرویز (۲۰۲۰)، در بررسی بر روی ۳۶۵ نوجوان به این نتیجه رسیدند که اثرات واسطه ای قابل توجهی میان دلیستگی در پیوند با دوستان و دلیستگی مکانی با بهزیستی روانشناختی (روابط مشتبا دیگران رشد شخصی و خود پذیری) وجود دارد. احساس تنهایی با سطوح بالای پژوهشانی روانشناختی (ستایشی اظهری، میرزا حسینی و محبی، ۲۰۱۸/۱۳۹۷)، رضایت پایین از زندگی (هو و کونگ^۲، ۲۰۱۳)، ضعف بهزیستی کلی (شاهین، جهان و شاهین، ۲۰۱۴) و با بیماری های روان تنی چون افزایش کلسترول خون (والتروتا، کاثان، کیلبدادی، رونزی و هانارتی^۳، ۲۰۱۶)، بیماری های قلبی و عروقی (کاسپیو و کاسپیو^۴، ۲۰۱۸) و بهطور کلی خطر مرگ و میر (لی هانت، باکولی، باش، تانر، تربیال و همکاران^۵، ۲۰۱۷) مرتبط می باشد.

در سال های اخیر توجه زیادی به پژوهش در مورد بهزیستی روانشناختی کودکان و نوجوانان معطوف شده که در این بین تنهایی به عنوان یک پیش بین کننده قوی سلامت و کیفیت زندگی (بیوتل، کلین، برهلر، رینر، جینگر و همکاران^۶ و از مهم ترین ویژگی های مرتبط با بهزیستی روانشناختی (اسلممنس، ویجیر، عبدالوهاب، هاتنگا و همکاران^۷، ۲۰۱۹) مورد توجه قرار گرفته است. بنا بر آنچه گفته شد به نظر می رسد که سازمان دهی شخصیتی در اوایل دوران نوجوانی نقش مهمی را در سازگاری روانشناختی افراد ایفا می کند و می تواند مانع بروز مشکلات روانشناختی این گروه سنی گردد (فوتنانا، پانفیلیز، کاسینی، پرتی، رکتین^۸ و همکاران، ۲۰۱۸).

^۱ Beutel, Klein, Brähler, Reiner, Jünger, Michal, & et al

^۲ Baselmans, Weijer, van de, Abdellaoui, Vink, Hottenga

Willemse, Nivard, Geus, de, Boomsma, & Bartels

^۳ Fontana, De Panfilis, Casini, Preti, Richetin, & Ammaniti

^۴ The World Health Organization (WHO)

^۵ Magalhães, & Calheiros

^۶ Hou, & Kong

^۷ Valtorta, Kanaan, Gilbody, Ronzi, & Hanratty

^۸ Cacioppo, & Cacioppo

^۹ Leigh-Hunt, Bagguley, Bash, Turner, Valtorta, & Caan

این مقیاس مناسب و ۰/۸۹ گزارش شده است (بیانی، عاشر و بیانی، ۲۰۰۸/۱۳۸۷). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد. (یکی از سوالات این مقیاس به عنوان مثال: بیشتر مردم مرا فردی دوست داشتنی و با احساس می‌دانند)

پرسشنامه نگویی هیجانی^۳: این مقیاس توسط باگبی، تیلور و پارکر^۴ (۱۹۹۴) ساخته شد. نسخه فارسی آن سه زیر مقیاس دشواری در شناسایی احساسات (۷ سؤال)، دشواری در توصیف احساسات (۵ سؤال) و تفکر عینی (۸ سؤال) را در مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از نمره ۱ (کاملاً مخالف) تا نمره ۵ (کاملاً موافق) می‌ستجد. در نمره ۱۰ گذاری این مقیاس، نمرات ۶۰ به بالا را به عنوان نگویی هیجانی بالا و نمرات ۵۲ به پایین را به عنوان نگویی هیجانی پایین می‌ستجد. ضرایب آلفای کرونباخ برای نگویی خلقی کل و سه زیر مقیاس به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۲ و ۰/۷۷ به دست آمد که میین همسانی درونی خوب مقیاس است. پایایی باز آزمایی این مقیاس ۰/۸۰ و ۰/۸۷ برای نگویی خلقی کل و زیر مقیاس‌های مختلف تأیید شد. روایی همزمان بر اساس ضریب همبستگی پیرسون بین نگویی خلقی کل و مقیاس‌های هوش هیجانی ۰/۸۰ به دست آمد و تائید شد (پشارت، ۲۰۰۷). در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ برای نگویی هیجانی کل و ۳ زیر مقیاس به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۹، ۰/۷۳ و ۰/۷۰ به دست آمد. (یکی از سوالات این مقیاس به عنوان مثال: غالباً در مورد اینکه چه احساسی دارم گیج می‌شوم)

مقیاس احساس تنها^۵: این مقیاس توسط دهشیری و همکاران (۲۰۰۸/۱۳۸۷) ساخته شد که شامل ۳۸ سؤال با مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای خیلی زیاد تا خیلی کم که شامل سه عامل تنها ناشی از روابط خانوادگی (۱۶ سؤال) تنها ناشی از روابط دوستانه (۱۱ سؤال) و نشانه‌های تنها عاطفی (۱۰ سؤال) تشکیل شده است. همچنین ضریب روایی همگرای مقیاس از طریق همبستگی با مقیاس احساس تنهای UCLA و پرسشنامه افسردگی بک برابر با ۰.۶۰ و ۰.۵۵ بود. روایی سازه مقیاس نیز از طریق تحلیل عاملی اکتشافی مورد تأیید قرار گرفته است ضریب اعتبار مقیاس با استفاده از روش آلفای کرونباخ و باز آزمایی به ترتیب برابر با ۰/۹۱ و ۰/۸۳ گزارش شد. فرم نهایی مقیاس از سه عامل تنها ناشی از ارتباط خانواده، ارتباط با دوستان و نشانه‌های عاطفی تنها ناشی از تنشی تشکیل شده است. ضریب اعتبار باز آزمایی

شرکت کنندگان

جامعه آماری شامل نوجوانان دختر با مشکلات روان‌تنی در مقطع متوسطه دوره دوم بودند که در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ در ناحیه ۲ آموزش پرورش شهر مشهد مشغول به تحصیل و به دفاتر مشاوره مدارس خود مراجعه کرده بودند. روش نمونه‌گیری خوش‌های ساده بود؛ بدین ترتیب که ابتداً تمام دفاتر مشاوره مدارس دخترانه دوره دوم متوسطه ناحیه ۲ مشهد لیستی که شامل ۲۴ دفتر مشاوره بود تهیه شد. این مدارس بر مبنای جغرافیایی شرقی و غربی بودن به دو خوش‌تفکیک و از هر خوش‌یک مدرسه نظری و یک مدرسه غیر نظری به تصادف انتخاب و به داشت آموزان با مشکلات سایکوسوماتیک مراجعه کننده به دفاتر مشاوره این ۴ مدرسه، پرسشنامه‌ها داده شد ۸ نفر از شرکت کنندگان به علت ناکامل انجام دادن و پاسخ دهنی تصادفی پرسشنامه‌هایشان از روند پژوهش خارج شد. بر اساس نمره حاصل از پرسشنامه روان‌تنی تاکاتا و ساکاتا، ۰/۳ نفر واجد مشکلات روان‌تنی بودند که به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند و سایر پرسشنامه‌هایشان بررسی شد. برای رعایت اصول اخلاقی به آنها گفته شد که از نوشت‌نام خود پرهیز و با احتمیان از محروم‌ماندن پاسخ‌هایشان با صداقت به پرسشنامه پاسخ دهند.

ابزارهای پژوهش

مقیاس بهزیستی روان‌شناختی^۱: این مقیاس را ریف^۲ (۱۹۸۰) با ۶ خرده مقیاس که هریک ۲۰ سؤال داشت طراحی کرد. در مطالعات بعدی فرم‌های کوتاه‌تر ۸۴ و ۵۴ و ۱۸ سؤالی با نمره‌گذاری بر روی طیف ۶ درجه‌ای تهیی گردید (خانجانی و همکاران، ۲۰۱۴/۱۳۹۳).

در این پژوهش از فرم ۱۸ سؤالی استفاده گردید. هر سؤال به صورت ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ نمره‌گذاری می‌شود. سؤالهای ۱، ۴ و ۶ عامل تسلط محیطی، سؤالهای ۲، ۸ و ۱۰ عامل پذیرش خود، سؤالهای ۳، ۱۱ و ۱۳ عامل رابطه مثبت با دیگران، سؤالهای ۵، ۱۶ و ۱۵ عامل داشتن هدف، سؤالهای ۷، ۱۵ و ۱۷ عامل رشد فردی و سؤالهای ۹، ۱۲ و ۱۸ عامل استقلال را می‌سنجند؛ لازم به ذکر است سؤالهای ۱۰، ۱۶ و ۱۷ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. نمره‌ی بالاتر نشان دهنده ی بهزیستی روان‌شناختی بهتر است. روایی و پایایی مقیاس‌های بهزیستی روان‌شناختی در پژوهش‌های متعددی مناسب گزارش گردیده است همسانی درونی مقیاس‌های روان‌شناختی

⁴ Bagby, Taylor, & Parker
⁵ Sense of loneliness Scale

¹ Psychological well-Being Scale

² Ryff

³ Alexithymia Scale

آگاهانه و در نظر گرفتن شرایط ورود، نمونه گیری انجام شد. سپس پرسشنامه‌های و دستورالعمل‌های اجرا داده شد و ضمانت اطمینان از امانت داری اطلاعات آنها به آنها گفته شد که این پژوهش فقط به منظور کمک به پیشبرد اهداف علمی است و تاثیر بر شرایط تحصیلی و سایر موقعیت‌های ایشان ندارد و هرگاه تمایلی به ادامه همکاری نداشتند اجازه انصراف در هر مرحله ای را دارند. تمامی پرسشنامه‌هایی که به صورت ناقص تکمیل شده بودند از تحقیق حذف شدند و سایر پرسشنامه‌ها به منظور تجزیه و تحلیل آماری گردآوری و بررسی شدند. پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته تا به فرضیات پاسخ داده شود.

یافته‌ها

نتایج داده‌های بدست آمده از پرسشنامه‌ها در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و از نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۴ و نرم افزار SmartPLS2 استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها بر مبنای آمار استنباطی روش معادلات ساختاری^۱ با رویکرد حداقل مربعات جزئی^۲ به کار گرفته شد.

جدول ۱ نتایج آزمون معنی‌داری ضریب همبستگی پیرسون، میانگین، انحراف معیار و همبستگی بین عامل‌های هر یک از متغیرهای موردمطالعه را نشان می‌دهد و بر اساس آن میانگین تمامی ابعاد عامل بهزیستی روان‌شناختی نزدیک عدد ۴ و میانگین ابعاد سایر عوامل نزدیک عدد ۳ به دست آمده است. همچنین کمترین و بیشترین نمره ابعاد پرسشنامه‌ها که از میانگین سوالات مربوط به ابعاد بدست آمده است در بازه مورد انتظار قرار دارد.

نرمال بودن توزیع متغیرها از طریق ضرایب چولگی و کشیدگی و آزمون کلموگروف-اسمیرنوف (K-S) بررسی و تأیید شد؛ و درنتیجه جهت شناسایی رابطه بین ابعاد هر یک از عوامل از ضریب همبستگی پارامتری پیرسون و آزمون معنی‌داری آن استفاده شد.

برای کل مقیاس برابر با ۸۴٪ و برای خرده مقیاس تنهایی ناشی از ارتباط با خانواده ۸۳٪، تنهایی ناشی از ارتباط با دوستان ۸۲٪ و تشنایه‌های عاطفی تنهایی ۷۶٪ گزارش شده است. در پژوهش نجفی، دبیری، دهشیری و جعفری (۱۳۹۲/۱۳۹۲)، آلفای کرونباخ برابر ۸۷٪ به دست آمد (حشمتیان، ۱۳۹۳/۱۴۰۲). در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ کل مقیاس ۸۱٪ به دست آمد. (یکی از سوالات این مقیاس به عنوان مثال: آیا احساس می‌کنید با افراد اطرافتان سازگار هستید؟) مقیاس شکایات روان‌تنی^۳ : این مقیاس تاکاتا و ساکاتا (۲۰۰۴) ساخته شد. ۳۰ عنصر مقیاس شکایات‌های روان‌تنی بر روی ۷۵۹ دانش‌آموز دبیرستانی در طول مدت ۳ سال اعتبار یابی و ساختار یک عامل با تحلیل عامل تائید و نمره‌گذاری از ۰ تا ۳ امتیاز بصورت طیف لیکرت ۴ نقطه‌ای می‌باشد که برای گزینه‌های «هرگز»، «بندرت»، «گاهی اوقات» و «بطور مکرر» به ترتیب امتیازات ۰، ۱، ۲ و ۳ در نظر گرفته می‌شود. سازندگان این مقیاس از طریق محاسبه همبستگی آن با مقیاس سلامت روانی گولبرگ، روایی همزمان آن را در دو مطالعه جداگانه، ۴۶٪ و ۵۰٪ به دست آورند. برای پاسخ‌های مشکل از هرگز بندرت گاهی و غالباً ارزیابی شد. برای بررسی اعتبار سازه از تحلیل عامل استفاده گردید. ضریب آلفای کرونباخ میان همسانی درونی ۰/۹۳ و ۰/۹۲ به دست آمد. همبستگی بین مجموع ۳۰ عنصر مقیاس که در ۳ نوبت صورت پذیرفت، $= ۰/۵$ (ایا بیشتر بود (تاکاتا و ساکاتا، ۲۰۰۴)). در پژوهش حاجلو روایی محتوایی نسخه ترجمه‌شده تائید و روایی سازه نیز با استفاده از تحلیل عامل اکتشافی بررسی شد. ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده روی نمونه اصلی (۰/۸۵) بیانگر همسانی درونی بالا برای بخش‌های این مقیاس بود (حاجلو، ۱۳۹۱/۱۴۰۲). در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد. (یکی از سوالات این مقیاس به عنوان مثال: در سرم احساس سنگینی می‌کنم)

روند اجرای پژوهش

ابتدا با هماهنگی با هسته مرکز مشاوره ناحیه ۲ و کسب رضایت

¹ Psychosomatic Problems Scale

². Structural Equation Modelig (SEM)

³. Partial Least Square (PLS)

جدول ۱: میانگین، انحراف معیار و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

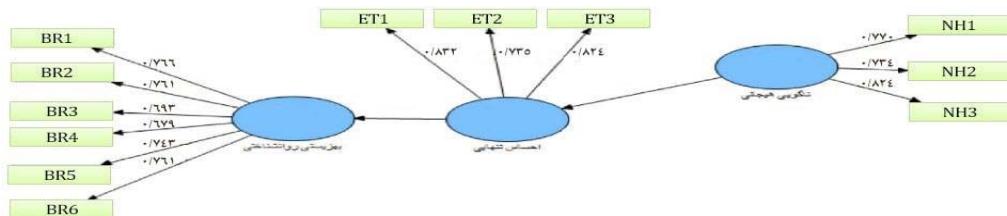
نگرانی عنبی (NH3)	توصیف احساسات	شناسایی اپلیکاتیون	عاطفی (ET3)	ارتباط با نوستان	ارتباط با خواهد	استقلال DDA	تمثیل فرمودی (BR5)	دانش هدف	رابطه منفی با دیگران	پذیرش جذب	(BR2)	تسلا محیطی (BR1)
												1 BR1
											1 .۰/۴۲۰*	BR2
											* .۰/۴۵۲**	BR3
											* .۰/۴۴۶**	روان شناختی
											1 .۰/۴۷۷**	BR4
											* .۰/۳۶۸**	BR
											* .۰/۴۳۷**	BR5
											* .۰/۴۳۱**	BR6
											* .۰/۳۹۸**	
											* .۰/۵۱۱**	
											* .۰/۵۵۱**	
												1 ET1
												ET2 احساس تنهایی
												ET3 ET
			1									NH1 ناغویی هیجانی
			1 .۰/۲۹۶**									NH2 NH
												NH3
۳/۰۰۶	۲/۸۹۸	۲/۸۳۹	۲/۰۷۴	۲/۸۴۰	۲/۸۷۵	/۹۶۸	۳/۸۷۱	۳/۸۰۳	۳/۹۲۴	۳/۹۴۵	۳/۸۵۰	میانگین
۱/۳۵۹	۱/۳۲۰	۱/۲۳۷	۱/۲۷۶	۱/۲۹۸	۱/۳۳۳	/۳۲۰	۱/۴۵۵	۱/۴۲۹	۱/۴۰۵	۱/۴۱۷	۱/۴۴۴	انحراف معیار
						۱						P < .۰۰۱***

پایابی شاخص شامل ضربیں آلفای کرونباخ و ضربی پایابی است که حداقل معیار قابل قبول در هر یک به ترتیب ۰.۷ و ۰.۷ خواهد بود. بطوریکه جدول ۲ نشان می دهد پایابی شاخص و ضربی روابی (بیشتر از ۰/۵) در روابی همگرا در حد مناسب قرار دارند. اشکال ۲ و ۳ نشان نیز می دهند بار عاملی (بیشتر از ۰/۴) و آماره تی (بیشتر از ۱/۰۶) در روابی همگرا نیز در هر یک از متغیرهای مربوطه در بازه قابل قبول ۳ قرار دارند و روابی همگرای مدل اندازه گیری تایید می شود. جدول ۳ نیز حاکی از آن است که مقدار جذر ضربی روابی متغیرهای مکنون از مقدار همبستگی میان آنها با سایر متغیرهای مکنون که در خانه های زیرین قطر ماتریس ثبت شده است، بیشتر می باشد. لذا روابی واگرای متغیرهای مدل اندازه گیری نیز در حد قابل قبول می باشد و بدین ترتیب برازش مدل اندازه گیری تایید می گردد.

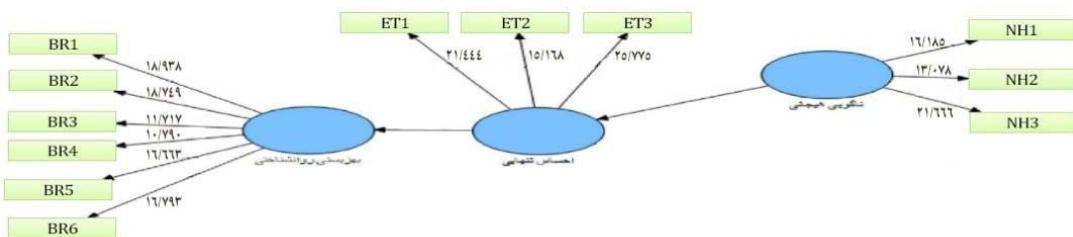
چنانچه در جدول ۱ مشاهده می گردد نتایج آزمون معنی داری ضربی همبستگی پیرسون نیز نشان داد که بین دوبعدی ابعاد هر یک از عوامل در سطح خطای یک درصد رابطه مثبت و معنی داری ($P < 0.001$) وجود دارد و بین متغیر بهزیستی روانشناختی و ابعاد آن با متغیرهای ناغویی هیجانی و تنهایی رابطه منفی و معنی داری ($P < 0.001$) و بین متغیرهای ناغویی هیجانی نیز با تنهایی رابطه مثبت و معنی داری ($P < 0.001$) باشد برقرار می باشد برای بررسی میزان تأثیرگذاری عوامل بر یکدیگر و برازش مدل مفهومی، از مدل معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مرتعات جزئی استفاده شد. برازش شامل برازش مدل اندازه گیری، مدل ساختاری و برازش کلی است. برازش مدل اندازه گیری شامل پایابی شاخص (آلفای کرونباخ و پایابی مرکب)، روابی همگرا (بارهای عاملی، آماره تی و ضربی روابی) و روابی واگرا (معیار فورنل-لارکر) می باشد.

جدول ۲: پایایی شاخص و ضریب روایی

متغیر	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	ضریب روایی
بهزیستی روانشناختی	۰/۸۲۸۱	۰/۸۷۴۲	۰/۵۳۷۲
احساس تنهایی	۰/۷۱۳۱	۰/۸۳۹۸	۰/۶۳۶۷
نگویی هیجانی	۰/۶۹۹۷	۰/۸۲۱۰	۰/۶۰۳۶

شکل ۲: بررسی مدل اندازه گیری پژوهش با ضرایب استاندارد شده بار عاملی

شکل ۳ بررسی مدل اندازه گیری پژوهش با ضرایب آماره تی

جدول ۳: روایی و اگرا به روش فورنل و لارکر

نگویی هیجانی	احساس تنهایی	بهزیستی روانشناختی
۰/۷۳۲۹		بهزیستی روانشناختی
۰/۷۹۷۹	۰/۴۸۹۳	احساس تنهایی
۰/۷۷۶۹	۰/۶۸۰۶	نگویی هیجانی

نشان می‌دهد. همچنین مقادیر شاخص‌های مدل ساختاری حاکی از شدت قدرت و نشان از قدرت پیش‌بینی بسیار بالای مدل در خصوص تعییرات متغیرهای بهزیستی روانشناختی و احساس تنهایی می‌باشد بنابراین این شاخص‌ها و خصایب مسیر (بتا/B) و معناداری آن (مقادیر t-value) همگی در حد مناسب و قابل قبول بوده که مناسبت مدل‌های ساختاری این پژوهش را به نمایش گذاشته است.

برازش مدل ساختاری شامل ارزیابی معناداری ضرایب مسیر، ضریب تعیین (R^2)، تناسب پیش‌بین (Q^2) و اندازه اثر (F^2) می‌باشد. همان‌طور که در جدول ۴ ملاحظه می‌شود، مقادیر t محاسبه شده همگی بیشتر از ۱/۹۶ به دست آمده است. لذا این گونه استباط می‌شود که روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته موجود در مدل در سطح ۹۵ درصد معنادار هستند که به عبارتی مناسب بودن مدل ساختاری را

جدول ۴: نتایج معیارها و شاخص‌های مدل ساختاری

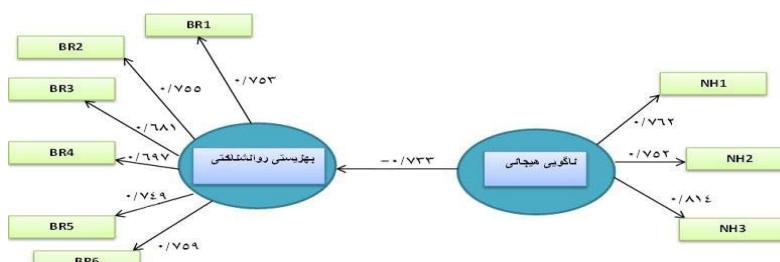
f^2	Q^2	R^2	T_value	β	مسیر
.۰۷۸۹۳	.۰۳۲۸۹	.۰۶۲۲۹	۲۳.۹۷۷۲	-.۰۷۸۹۳	احساس تنهایی $\square$ بهزیستی روانشناختی
.۰۴۲۰۷	.۰۲۵۰۶	.۰۵۵۸۱	۶.۳۰۰۶	.۰۴۲۰۷	نگویی هیجانی $\square$ احساس تنهایی

استفاده گردید. در شکل ۴ بررسی ضریب تاثیر نگویی هیجانی بر بهزیستی روانشناختی نشان می‌دهد که این ضریب مسیر به میزان .۰/۷۲۲۷ برآورد شده است یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در نمرات نگویی هیجانی، .۰/۷۲۲۷ انحراف استاندارد کاهش در نمرات بهزیستی روانشناختی رخ خواهد داد. همچنین بر اساس شکل ۵ و با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با $20/5726$ و از ۱/۹۶ بیشتر می‌باشد؛ می‌توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای $0/05$ معنادار است؛ یعنی نگویی هیجانی با بهزیستی روانشناختی رابطه منفی معناداری دارد.

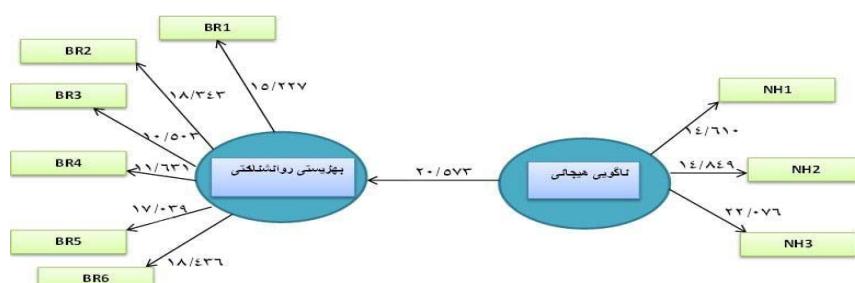
برازش مدل کلی: در برآش مدل کلی تنها یک معیار به نام نیکویی برآش^۱ وجود دارد. همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، میانگین مقادیر بارهای عاملی اشتراکی^۲ مقدار $60/0$ و میانگین مقادیر R^2 برابر $591/0$ بددست آمده است و با توجه به فرمول مقدار معیار GOF معادل $595/0$ و بیشتر از $36/0$ به دست آمد که نشان از برآش قوی مدل کلی پژوهش است. با توجه به مدل مفهومی پژوهش می‌توان علاوه بر تأثیر مستقیم نگویی هیجانی بر بهزیستی روانشناختی، تأثیر غیرمستقیم آن بهوسیله متغیر میانجی (تنهایی) را نیز به دست آورد. به همین منظور از روش کنی و بارون و آزمون سوبل

جدول ۵: نتیجه شاخص نیکویی برآش

R^2	Communalities	GOF
.۰۵۹۱	.۰۶۰۱	$\text{GOF} = \sqrt{\text{Communalities} \times R^2} = \sqrt{0.608 \times 0.574} = 0.590$

شکل ۴: ضریب مسیر استاندارد شده در خصوص رابطه تأثیر نگویی هیجانی بر بهزیستی روانشناختی

شکل ۵: آماره‌تی در خصوص تأثیر نگویی هیجانی بر بهزیستی روانشناختی

². goodness of fit (GOF)¹. communalities

جدول ۶ بررسی اثر میانجی متغیر ناگویی هیجانی بر رابطه ناگویی هیجانی بر بهزیستی روان‌شناختی

گام	متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب مسیر	مقدار تی	آماره آزمون سوبل	با میانجی
	احساس تنهایی	بهزیستی روان‌شناختی	.۰/۵۴۳	۸/۹۱۷	۶/۰۶	
	ناگویی هیجانی	بهزیستی روان‌شناختی	.۰/۳۵۹	۵/۱۹۸		
	ناگویی هیجانی	احساس تنهایی	.۰/۶۸۳	۱۴/۰۶۵		
بدون میانجی	ناگویی هیجانی	بهزیستی روان‌شناختی	.۰/۷۳۳	۲۰/۵۷۳		

مثبت بین تنهایی و ناگویی هیجانی را نشان دادند همسو است و همچنین با پژوهش‌های باسلمنز و همکاران^(۲۰۱۹)، بیوتل و همکاران^(۲۰۱۷)، و شاهین و همکاران^(۲۰۱۴) که رابطه تنهایی با مشکلات روان‌شناختی و بهزیستی روان‌شناختی و نیز با پژوهش‌های مالکوم، فراست و کووایز^(۵)^(۲۰۱۹)، و یزدان فر و همکاران^(۲۰۱۶/۱۳۹۵) که رابطه تنهایی را با بیماری‌های روان‌تنی را نشان دادند، نیز همسو می‌باشد.

در تبیین نتایج پژوهش حاضر می‌توان گفت که وقتی اطلاعات هیجانی نتواند در فرایند پردازش شناختی، ادراک و ارزشیابی شوند، فرد از نظر عاطفی و شناختی دچار آشفتگی و درمانگی می‌شود. این ناتوانی، سازمان عواطف و شناخت‌های فرد را مختل می‌سازد. گاوادا و کریزولک^(۶)^(۲۰۱۸) اعلام کردند ناگویی هیجانی به علت عدم آگاهی نسبت به هیجانات، مانع راهبردهای خودتنظیمی است. خودتنظیمی یک جنبه از سازگاری آدمی است که بدون آن فرد فقط یک مشاهده‌کننده درمانده است (گارنفسکی^(۷)^(۲۰۰۲) به نقل از فرجی، لواسانی و خلیلی،^(۲۰۱۸/۱۳۹۷) درواقع افراد با ناگویی هیجانی ناتوان از مهار هیجانات افسارگی‌سیخته‌ای هستند که در دوران نوجوانی به‌فور تجربه می‌شود این عدم مدیریت هیجانی کاهش بهزیستی روان‌شناختی و افزایش درمانگی روان‌شناختی را به دنبال داشته و سلامت روان را تهدید و تعضیف و فرد را نسبت به افزایش نشانه‌های درمانگی روان‌شناختی، اضطراب و افسردگی و کاهش نشانه‌های بهزیستی روان‌شناختی (натوانی در تجربه عواطف مثبت) آسیب‌پذیر می‌سازد و این آسیب‌پذیری بهنوبه خود کنش وری های هیجانی را تعضیف و ناگویی هیجانی را تقویت می‌کند (بشارت،^(۲۰۰۸/۱۳۸۷)).

از طرفی ناگویی هیجانی با سوگیری‌های شناختی نیز رابطه دارد (گاوادا و کریزولک،^(۲۰۱۸) درواقع این افراد هم دچار انحرافات ادراکی نسبت به خودشان، دنیا و آینده هستند و هم تحت تأثیر ناتوانی در حوزه تشخیص، توصیف و بیان هیجان‌های استرس‌زا می‌باشد (فنگ و چانگ،^(۲۰۱۹^۸) انحرافات ادراکی طیف وسیعی از تعبیر و تفسیرهای ناکارآمد را به دنبال دارد که در پس هر تعبیر، باوری مشکل‌ساز ظهور و بروز می‌باید که خود زمینه‌ساز دوری گرینی نوجوان از اجتماع شده و بستر سازی تنهایی را به بار می‌نشاند (یونگ و شارپ،^(۲۰۱۹^۹) سیفونوس^(۱۰)^(۱۹۷۳) اظهار داشت افراد واحد ناگویی هیجانی الگوهای

در جدول ۶ برآورد ضرایب مسیر، خطای برآورد و آماره تی جهت بررسی معنی‌داری روابط موجود و بررسی اثر میانجی متغیر احساس تنهایی بر رابطه ناگویی هیجانی بر بهزیستی روان‌شناختی به‌دست‌آمده است. همانگونه که در جدول ۶ نشان داده شده است نتایج، حاکی از معنی‌داری روابط گفته شده در سه گام نخست می‌باشد.

در گام چهارم یعنی ورود متغیر میانجی گر نتایج مبنی این است که در حضور متغیر احساس تنهایی، بتای استاندارد برای رابطه بین ناگویی هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی از ۰/۷۳۳ به ۰/۳۵۹ کاهش یافته و معنی‌دار نیز می‌باشد. بنابراین، نقش متغیر احساس تنهایی، میانجی جزئی است و فرضیه پژوهش مورد تایید قرار می‌گیرد. همچنین با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون سوبول با مقدار آماره ۰/۰۶۰ کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ بودست آمده است می‌توان بار دیگر نقش میانجی جزئی احساس تنهایی در ارتباط بین ناگویی هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی تایید نمود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر تدوین مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی بر اساس ناگویی هیجانی با میانجی گری احساس تنهایی در نوجوانان دختر با مشکلات روان‌تنی بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ناگویی هیجانی با بهزیستی روان‌شناختی در دختران با مشکلات روان‌تنی رابطه منفی معناداری دارد. نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های سجودو، روذریگو-رویز، لویز-دلگادوو، لوسا^(۱) (۲۰۱۸)، اسویتاج، گریگل، کروستک، سیروکا و انزوسکا^(۲) (۲۰۱۸)، ثاقبی سعیدی، ابوالقاسمی و اکبری (۲۰۱۸/۱۳۹۷)، سیدیدی و یمینی (۲۰۱۸/۱۳۹۷) و بشارت (۲۰۰۸/۱۳۸۷) که رابطه منفی بین ناگویی هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی را بررسی نموده‌اند و با پژوهش‌های لیبایلی و همکاران (۲۰۱۸)، و پینک، لی پرایس و ویلیام^(۳) (۲۰۱۹) که رابطه مثبت ناگویی هیجانی را با بیماری‌های روان‌تنی نشان داده‌اند، همسو می‌باشد.

نتایج همچنین نشان دادند که احساس تنهایی در رابطه ناگویی هیجانی بر بهزیستی روان‌شناختی اثر میانجی گری جزئی دارد که در بررسی پژوهش‌های انجام‌شده در داخل و خارج از ایران، پژوهشی که دقیقاً به این عنوان پرداخته باشد یافت نشد اما با پژوهش‌های نوری و نرگسی (۲۰۱۳) و کوآلتر، کوآلتن، واگنر و براون^(۴) (۲۰۰۹) که رابطه

⁶ Gawęda, & Kręzolek

⁷ Garnefski

⁸ Fang, & Chang

⁹ Yeung, & Sharpe

¹⁰ Sifnos

¹ Cejudo, Rodrigo-Ruiz, López-Delgado, & Losada,

² Świtaj, Grygiel, Chrostek, Wciórka, & Anczewska

³ Pink, Lee Price, & Williams

⁴ Qualter, Qualton, Wagner, & Brown

⁵ Malcolm, Frost, & Cowie

اسناد کنترل بیرونی، اضطراب اجتماعی و رویکرد منفی نسبت به رضایت از زندگی، شادی جذابیت و دوستداشتنی بودن (بایتمیر و یلدیز، ۲۰۱۷) و عدم ادراک شایستگی (بهرامی و شجاعی باغینی، ۲۰۱۸/۱۳۹۷ دارد. ریچ، اشتایدر و اسپیناس^۸ (۲۰۱۳) نشان دادند که اگر نیاز به تعلق ارضاء نشود، احساس تنها ای افزایش می‌یابد و این امر بهنوبه خود اثر منفی بر بهزیستی روانی نوجوانان دارد (شاهین و همکاران، ۲۰۱۴).

بهمنظور تسهیل در استفاده پژوهشگران آینده از پژوهش حاضر باید به برخی از محدودیتهای این پژوهش ازجمله به کارگیری طرح مقطعی که فرصت بررسی روابط علی را محدود می‌کند و نیز محدودیت جامعه آماری و نیز استفاده از ابزارهای خود گزارشی دهن از سنجش متغیرها اشاره نمود. همچنین اگرچه داده‌های این پژوهش با مدل سازی ساختاری انجام گردید با این حال تفسیر نهایی نتایج به صورت علی و معلومی باید بالحتیاط صورت پذیرد. در پایان با توجه به مدل برازش شده، مداخلات پیشگیرانه در جهت بهبود وضعیت بهزیستی روان‌شناختی دانش آموزان در راستای پیشگیری و ممانعت از شیوع و تداوم مشکلات روان‌تنی آن‌ها باهدف قرار دادن ناگویی هیجانی و احساس تنها ای پیشنهاد می‌شود، مداخلاتی که می‌تواند در قالب سیاست‌های کلی وزارت آموزش و پرورش مبتنی بر آموزش عمومی متصدیان این سیستم، والدین و همچنین دانش آموزان از طریق ایجاد کارگاه‌های مرتبط، به کارگیری متخصصان این حوزه از میان روانشناسان و مشاوران و در صورت لزوم ارجاع دانش آموزان غریال شده به مراکز مشاوره از همان سنین اولیه ورود به مدرسه صورت پذیرد تا بتوان گامی هرچند کوچک در راستای بستر سازی آموزش‌های مثبت نگر و ارتقای سطح سلامت عمومی دانش آموزان در سطوح مختلف تحصیلی برداشت.

از تعاملات بین فردی را نشان می‌دهند که شامل فاصله‌گیری، کناره‌گیری است (کافتسیوس و هس، ۲۰۱۹). وانهول، دزمیت، مگانک و بوگارتس^۲ (۲۰۰۷) نیز دریافتند که ناگویی هیجانی با مشکلات بین فردی در نومنای از جمعیت عمومی (دانشجو) و جمعیت بالینی همراه است که با سرد بودن و فاصله داشتن در روابط بین فردی و بازداری احساس اجتماعی در تعاملات اجتماعی و در تیجه تنها ای همبسته است. این در حال است که نوجوانی دربردارنده پتانسیل بالقوه برای حضور پررنگ‌تر در اجتماع، ایجاد شبکه‌های دوستی و استفاده از فرصت‌ها و به کارگیری مهارت‌های مورد لزوم برای ورود عمیق‌تری به تعاملات بین فردی و تأمین سلامت روانی پایدارتری باشد. مطالعات نشان داده‌اند که بین کیفیت شبکه‌های دوستی و بهزیستی روان‌شناختی رابطه‌ای مثبت وجود دارد و این ارتباط از اوخر نوجوانی قابل مشاهده است (میتینگ، الکویست، ازبرگ، روستیلا، ادلینگ و همکاران، ۲۰۱۶). ساویر، آزوباردی، ویکری ماراثن، جورج و پتون^۴ (۲۰۱۸). این دوره را «دربردارنده نیروهای بی‌سابقه اجتماعی و انتقال به نقش‌های مهم اجتماعی» تعریف نموده‌اند. دوره‌ای که سبب می‌شود که نوجوان در شبکه‌ای از روابط زندگی کند (کاراکان دوگان، ۲۰۱۸^۵) شبکه‌ای از روابط و دوستی‌ها که مهم‌ترین پیش‌بین کننده تنها ای در دوران نوجوانی بشمار می‌رود (اسپیث اوون، باستین، بیجتیر و گوستنر، ۲۰۱۸^۶).

همچنین باید در نظر داشت روبرو شدن نوجوانان با تکالیف رشدی مانند کسب استقلال و غیره، راه برای خودآگاهی بیشتر و پسازان تنها ای باز می‌کنند. از آنجاکه تنها ای به طور قوی با ادراک از خود به صورت منزوی و جداگانه مرتبط است عجیب نخواهد بود که ارتباط منفی بین تنها ای و بهزیستی روان‌شناختی توسط شواهد تجربی تائید شود (تو، ۲۰۱۶). مور و شولتز^۷ (۱۹۸۳) در مطالعه خود بر روی نوجوانان نشان دادند که تنها ای رابطه مثبت با اضطراب، افسردگی،

قدردانی: بر خود لازم می‌دانم از تمام نوجوانان عزیز دانش آموز و مسؤولین محترم دفاتر مشاور و هسته مرکزی مشاوره ناحیه ۲ مشهد که در اجرای این پژوهش همکاری کرددند تشکر و قدردانی نمایم.

تعارض منافع: بر حسب مدارک در این مقاله هیچ تعارض منافعی از سوی نویسنده‌گان گزارش نشده است.

حامی مالی: این مقاله بر گرفته از رساله دکتری نویسنده اول است.

⁵ karacan Dogan,

⁶ Spithoven, Bastin, Bijttebier, & Goossens

⁷ Moor & Schultz

⁸ Rich, Schnider, & Spinas

¹ Kafetsios, & Hess

² Vanheule, Desmet, Meganck, & Bogaerts

³ Miethling, Almquist, Östberg, Rostila, Edling, & Rydgren

⁴ Sawyer, Azzopardi, Wickremarathne, George, & CPatton

References

- Asghari Ebrahimabad, M. C. & Salehi, B. (2018/1397). Investigating the role of psychological security in predicting psychological well-being of infertile women with religious mediation. *Islamic Lifestyle Magazine Focused on Health*, 2(4), 3. (In Persian)
- Asayesh, M. H., Farahbakh, K., Delavar, A., & Salimi Bajestani, H. (2016/1395). Psychosomatic Reaction and Physical Effects of Infidelity in Women Victims of Spousal Infidelity: A Phenomenological Study. *Scientific Journal of Yazd Shahid Sadoughi University of Medical Science*, 25(8), 641-657. (In Persian)
- Bahrami, M., & Shojaae Baghini, F. (2018/1397). A Study on the Relationship between Suffering Perception and Anxiety and Loneliness in Unmanaged Children in Families. *Police Woman*, 12(29). (In Persian)
- Baselmans, B. M. L., Weijer, M. P., Van de, Abdellaoui, A., Vink, J. M., Hottenga J. J., Willemsen, G., Nivard, M. G., Geus, E. J. C. de, Boomsma, D. I., & Bartels, M. (2019). Original Research a Genetic Investigation of the Well-Being Spectrum. *Behavior Genetics*, 45-77.
- Baytemir, K., & Yıldız, M. A. (2017). Multiple Mediation of Loneliness and Negative Affects in the Relationship between Adolescents' Social Anxiety and Depressive Symptoms. *Anales De Psicología*, 33(3), 612-620.
- Besharat, M. A. (2007). [Reliability and factorial validity of a Farsi version of the 20-item Toronto Alexithymia Scale with a sample of Iranian students. *Psychological Reports*, 101(1), 209-2. (In Persian)]
- Beutel, M. E., Klein, E. M., Brähler, E., Reiner, I., Jünger, C., & Michal, M., et al. (2017). Loneliness in the general population: prevalence, determinants and relations to mental health. *BMC Psychiatry*, 17(1), 97-114.
- Cacioppo, J. T., & Cacioppo, S. (2018). Loneliness in the Modern Age: An Evolutionary Theory of Loneliness (ETL). *Advances in Experimental Social Psychology*, 127-197.
- Cat Tuong, N., Beyers, W. & Valcke, M. (2020). Care competencies in adolescents: Development of a new measure and relationships with well-being. *Current Psychology*, 1-14.
- Cejudo, J., Rodrigo-Ruiz, D., López-Delgado, M., & Losada, L. (2018). Emotional Intelligence and Its Relationship with Levels of Social Anxiety and Stress in Adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(6), 1073.
- Chaua, A., Zhonga, W., Gordonec, B., Kruegere, F., & Grafman, J. (2018). Anterior insula lesions and alexithymia reduce the endorsements of everyday altruistic attitudes. *Neuropsychologia*, 117, 428-439.
- Cho, E., & Jeon, S. (2019). The role of empathy and psychological need satisfaction in pharmacy students' burnout and well-being. *BMC Medical Education*, 19, 43.
- Denneson, L. M., Trevino, A.Y., Kenyon, E. A., Ono, S. S., Pfeiffer, P. N., & Dobscha, S. K. (2019). Health Coaching to Enhance Psychological Well-being among Veterans with Suicidal Ideation: A Pilot Study. *Journal of General Internal Medicine, Military Psychology*, 30, 39-50.
- Ercole, V., & Parr, J. (2020). Problems of Loneliness and Its Impact on Health and Well-being. Griffith University, Brisbane, QLD, Australia, Australian Catholic University, Sydney, NSW, Australia, doi. /10.1007/978-3-319-69627-0_127-1
- Faraji, N., Lavasani, Gh. A., & Khalili, SH. (2018/1397). The relationship between self-regulation and basic psychological needs of emotional self-regulation and learning. *Journal of Psychology*, 21(3). (In Persian)
- Fang, S., & Chang, M. (2019). The impact of past trauma on psychological distress among Chinese students: The roles of cognitive distortion and alexithymia. *Psychiatry Research*, 271, 136-143.
- Fontana, A., De Panfilis, C., Casini, E., Preti, E., Richetin, J., & Ammaniti, M. (2018). Rejection sensitivity and psychopathology symptoms in early adolescence: The moderating role of personality organization. *Adolescence*, 67, 45-54.
- Gawęda, L., & Kręzolek, M. (2018). Cognitive mechanisms of alexithymia in schizophrenia: Investigating the role of basic neurocognitive functioning and cognitive biases. *Psychiatry Research*, 271, 573-580.
- Hajlu, N (2012/1397). Psychometric Properties of the Psychotic Complaints Scale of Takata and Sakata among Students at Mohaghegh Ardabili University. *Research on Behavioral Science*, 10(3), 204-212. (In Persian)
- Heshmatian, A. (2014/1393). Investigating the relationship between excessive use of mobile phones, loneliness and social compatibility with academic motivation in students, Master's thesis. Islamic Azad University. Kermanshah Unit. (In Persian)
- Hou, Y., & Kong, F. (2013). Moderating Effects of Gender and Loneliness on the Relationship between Self-esteem and Life Satisfaction in Chinese University Students. *Social Indicators Research*, 118(1), 305-314.
- Jordan, K. D., & Smith, T. W. (2017). The interpersonal domain of alexithymia. *Personality and Individual Differences*, 111, 229-240.
- Kafetsios, K., & Hess, U. (2019). Seeing mixed emotions: Alexithymia, emotion perception bias, and quality in dyadic interactions. *Personality and Individual Differences*, 137, 80-85.
- Karacan Dogan, P. (2018). Examining the relation between the fear of negative evaluation and the anxiety for social appearance in folk dancer. *Education and Training Studies*, 6(3), 59-66.
- Konowalczyk, S., McKay, M. T., Well, K. E., & Cole, J. C. (2018). The influence of time attitudes profile membership on mental well-being and psychosomatic symptomatology: A United Kingdom-based prospective study. *Psychiatry Research*, 261, 375-382.
- Lauren, M., Denneson, L. M., Trevino, A. Y., Kenyon, E. A., Ono, S. S., Pfeiffer, P. N., & Dobscha, S. K. (2019). Health Coaching to Enhance Psychological Well-being among Veterans with Suicidal Ideation: a Pilot Study. *General Internal Medicine*, 1-3.
- Lebailly, T., André, S., Laplace, S., Lancien-Dereine, A. S., Gourbil, A., & Botbol, M. (2018). A Psychosomatic Approach of Anorexia Nervosa. *Person Centered Approach to Recovery in Medicine*, 249-260.

- Ledford, H. (2018). Who exactly counts as an adolescent? *International Journal of Science, nature* (a natural research journal).
- Leigh-Hunt, N., Baggaley, D., Bash, K., Turner, V., Turnbull, S., Valtorta, N., Caan, W. (2017). An overview of systematic reviews on the public health consequences of social isolation and loneliness. *Public Health*, 152, 157–171.
- Magalhães, E., & Calheiros, M. M. (2020). Why Place Matters in Residential Care: The Mediating Role of Place Attachment in the Relation between Adolescents' Rights and Psychological Well-Being. *Child Indicators Research*.
- Malcolm, M., Frost, H., & Cowie, J. (2019). Loneliness and social isolation causal association with health-related lifestyle risk in older adults: a systematic review and meta-analysis protocol. *Systematic Reviews*, 8, 48.
- Mietheing, A., Almquist, Y. B., Östberg, V., Rostila, M., Edling, C., & Rydgren, J. (2016). Friendship networks and psychological well-being from late adolescence to young adulthood: a gender-specific structural equation modeling approach. *BMC Psychology*, 4, 34.
- Mosley-Johnson, E., Garacci, E., Wagner, N., Mendez, C., Williams, J. S., & Egede, L. S. (2019). Assessing the relationship between adverse childhood experiences and life satisfaction, psychological well-being, and social well-being: United States Longitudinal Cohort 1995–2014. *Quality of Life Research*, 28, 907–914.
- Natalucci, G., Faedda, N., Calderoni, D., Cerutti, R., Verdecchia, P., & Guidetti, V. (2018). Headache and Alexithymia in Children and Adolescents: What Is the Connection? *Frontiers in Psychology*, 9.
- Nersesian, P. V., Hana, H. R., Yenokyan, G., Blumenthal, R. S., Nolana, M. T., Hladeka, M. D., & Szanton, S. L. (2018). Loneliness in middle age and biomarkers of systemic inflammation: Findings from Midlife in the United States. *Social Science & Medicine*. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2018.04.007>
- Noori, SH., & Nargesi, F. (2013). The relationship of alexithymia with loneliness and comparison of them male and female students. *Journal of Health Research*, 4(3), 183-192.
- Panayiotou, G. (2018). Alexithymia as a Core Trait in Psychosomatic and Other Psychological Disorders, *Somatoform and Other Psychosomatic Disorders*, 89-106
- Pink, A. E., Lee, M., Price, M., & Williams, C. (2019). A serial mediation model of the relationship between alexithymia and BMI: The role of negative affect, negative urgency and emotional eating. *Appetite*, 133(1), 270-278.
- Qualter, P., Qualton, H., Wagner, S., & Brown, H. (2009). Loneliness, Interpersonal Distrust, and Alexithymia in University Students. *Journal of Applied Social Psychology*, 39(6), 1461-14
- Rehm, J., & Shield, K. D. (2019). Global burden of disease and the impact of mental and addictive disorders. *Curr Psychiatry Rep*, 21(2), 10.
- Rönkä, A. R., Taanila, A., Rautio, A., & Sunnari, V. (2018/1397). Multidimensional and fluctuating experiences of loneliness from childhood to young adulthood in Northern Finland. *Advances in Life Course Research*, 35, 87–102.
- Saghebi Saeedi, A., Abolghasemi, A. S., & Akbari, B. (2018/1397). The role of sense of coherence, excitement and self-compassion in predicting psychological well-being of girls with primary dysmenorrhea. *Razi Medical Journal*, 25(8), 42-33. (In Persian)
- Sadidi, M., & Yemini, M. (2018/1397). The prediction of psychological well-being based on coping and emotional strategies *Psychological Studies of Alzahra University Faculty of Educational Sciences and Psychology*, 141-125. (In Persian)
- Sawyer, P. S. M., Azzopardi, P. S., Wickremarathne, D., George, P.G., CPatton, P.G.C. (2018). The age of adolescence. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 2(3), 223-228.
- Setayesh Azhar, M., Mirza Hosseini, H., & Mohebi, M. (2017/1396). [Relationship of Perceived Support with Readiness for Psychological Addiction and Disorder with the role of Mediation of Loneliness in Students. *Journal of Addiction Research*, 46, 157-172. (In Persian)]
- Shaheen, H., Jahan, M., & Shaheen, S. (2014). A Study of Loneliness in Relation to Well-Being among Adolescents. *International Journal of Education and Psychological Research (IJEPR)*, 3(4), 46-49.
- Shebe, Z., Faizi, A., Afshar, H., Hasanzadeh Keshtali, A., & Adibi, P. (2016/1395). Identification of Mental Disorders and its Relationship with Psychological Problems in an Adult Iranian Population. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*, 137, 82-94. (In Persian)
- Sickel, A. E. Seacat, J. D., Nabors, N. A. (2019). Mental health stigma: impact on mental health treatment attitudes and physical health. *J Health Psychol*, 24(5), 586–99.
- Silvestri, P. R., Chiarotti, F., Giustini, S., & Cardona, F. (2018). Alexithymia and tic disorders: a study on a sample of children and their mothers. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 1–10
- Smith, T. E. (2021). Interventional Treatment of Chronic Pain. *Chronic Pain Management in General and Hospital Practice*, 113-128.
- Spithoven, A.W. M., Bastin, M., Bijttebier, P., & Goossens, L. (2018). Lonely Adolescents and Their Best Friend: An Examination of Loneliness and Friendship Quality in Best Friendship Dyads. *Journal of Child and Family Studies*, 27(11), 3598–3605.
- Stark, J., Meschik, M., Singleton, P. A., & Schützhofer, B. (2018). Active school travel. *Attitudes and Psychological Well-Being of Children*, 56, 452-465.
- Świtaj, P., Grygiel, P., Chrostek, A., Wciórka, J., & Ańczewska, M. (2017). Investigating the roles of loneliness and clinician- and self-rated depressive symptoms in predicting the subjective quality of life among people with psychosis. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 53(2), 183–193.
- Takata, Y., & Sakata, Y. (2004). Development of a psychosomatic complaints scale for adolescents, *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 58(1), 3-7.

- To, S. (2016). Loneliness, the search for meaning, and the psychological well-being of economically disadvantaged Chinese adolescents living in Hong Kong: Implications for life skills development programs. *Children and Youth Services Review*, 71, 52–60.
- Valtorta, N. K., Kanaan, M., Gilbody, S., Ronzi, S., & Hanratty, B. (2016). Loneliness and social isolation as risk factors for coronary heart disease and stroke: systematic review and meta-analysis of longitudinal observational studies. *Heart*, 1, 102(13), 1009-16.
- Vasigh, A., Tarjoman, A., & Borji, M. (2020). Relationship between Spiritual Health and Pain Self-Efficacy in patients with Chronic Pain: A Cross-Sectional Study in West of Iran. *Journal of Religion and Health*, 59, 1115–1125. (In Persian)
- Yeung, E. S., & Sharpe, L. (2019). Cognitive Bias Modification for Social Anxiety: The Differential Impact of Modifying Attentional and/or Interpretation Bias. *Cognitive Therapy and Research*, 1–11
- Yazdanfar, M., Menshaee, GH., Agah Hari
- s, M., Ali Pour, A., & Nourbala, A. (2016/1395). The Effectiveness of Written Emotional Expression Training on Improving Psychological Well-being and Improving the Quality of Life in Patients with Morbid Disorders Research and Health, 5(1), 41-35.
- Vanheule, S., Desmet, M., Meganck, R., & Bogaerts, S. (2006). Alexithymia and interpersonal problems. *Journal of Clinical Psychology*, 63(1), 109–117.
- World Health Organization. (2019). Adolescent mental health. from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-mental-health>.
- Zamariola, G., Vlemincx, E., Luminet, O., & Corneille, O. (2018). Relationship between interoceptive accuracy, interoceptive sensibility, and alexithymia. *Personality and Individual Differences*, 125, 14-20
- Zarei, A., & Haghayegh, A. (2016/1395). The predict of psychological well-being based on defense mechanisms and adaptation strategies in patients with acquired immunodeficiency syndrome. *Health Psychology*, 5(20), 137-151. (In Persian)

